

2016

VUOSIKERTOMUS

Suomen Luonnonsuojeluliitto

Metsähallituslaki sai ihmiset osoittamaan mieltään

Oli hienoa huomata, että monet ihmiset ymmärsivät metsähallituslain tärkeyden ja lähtivät puolustamaan luontoamme. Tärkeää oli etenkin se, että Metsähallitus säilyy jatkossakin valtion omistuksessa. Metsiämme ei voida nyt myydä.

Teimme uuden metsähallituslain muutoksista ihmisille helpommin ymmärrettäviä ja tuotimme tietoa lain seurauksista. Lisäsimme myös lakiprosessin avoimuutta ja saimme asian nousemaan valtakunnalliseen keskusteluun.

Suojeluasiantuntija Paloma Hannonen

Kollaja kesti

Vuosikymmeniä kestänyt taisto kannatti: koskiensuojelulakia ei avattu. Nyt Kollaja on turvassa, eikä sinne rakenneta tekojärveä. Myös Iijoki säästyi sinne havitellulta vesivoimalalta.

Voitto saatiin aikaiseksi yhteistyöllä paikallisten ihmisten kanssa. Veimme tietoa myös suoraan päättäjille koskiensuojelulain avaamisen ja patohankkeiden tuhoisista ympäristövaikutuksista.

Koskiensuojelu on meille ydinkysymyksiä. Olemme valmiita laittamaan sen puolesta kaiken peliin Kollaja kestää -paidat päällä.

Toiminnanjohtaja Päivi Lundvall

*Voittoa saatiin niin Suomen metsissä,
Madagaskarin kosteikoilla kuin Pariisin
neuvottelupöydissäkin.*

Talvia pelastettiin

EKOenergian kansainvälistyminen jatkui kovalla vauhdilla vuoden 2016 aikana. Myyjämäärämme Euroopassa tuplaantuivat.

Erityisesti Saksassa kehitys eteni vauhdikkaasti: seitsemän myyjää alkoi myydä EKOenergialla merkittyä sähköä ja suurkuluttaja Schüco siirtyi EKOenergiaan. EKOenergia on sähkön ympäristömerkki, joka syntyi Luonnonsuojeluliiton aloitteesta.

Protect Our Winters Finland -liikkeen ja EKOenergian Pelastetaan talvet -kampanja onnistui myös hienosti: viisi hiihtokeskusta siirtyi käyttämään EKOenergiaa.

EKOenergian ohjelmapäällikkö Steven Vanholme

Madagaskarilta hyviä uutisia

Madagaskarin kosteikon- ja metsiensuojeluhankkeemme etenivät hienosti vuoden 2016 aikana. Arvokkaalle ja kansainvälisen Ramsar-sopimuksen alaiselle Torotorofotsy-kosteikolle saatiin vuonna 2015 Madagaskarin hallitukselta virallinen suojelupäätös, ja viime vuonna jatkoimme alueen suojelua paikallisen ympäristöjärjestön kanssa.

Myös madagaskarilaisnaisten käsityöyhdistys Women Menalamba Torotorofotsyn toiminta kehittyi entisestään. Kosteikon kasvimateriaalien hyödyntäminen kestäväällä tavalla käsitöissä tuo paikallisille toimeentulon ja sitä kautta kannustimen kosteikon suojelemiseksi.

Kehitysyhteistyökoordinaattori Elina Mähönen

Historiallinen ilmastosopimus astui voimaan

Oli hienoa olla osa historiallista hetkeä Pariisissa, kun nuija kopatti pöytään ja ilmastosopimus syntyi. Sopimus on selvä viesti, että fossiilisten polttoainoiden aika on nyt ohi. Sopimuksen parhaita puolia ovat kunnianhimoiset lämpötilatavoitteet.

Tärkeimpiä syitä sopimuksen syntymiseen olivat uusiutuvien energiamuotojen läpimurto sekä kansalaisjärjestöjen ja tutkijoiden väsymätön taistelu. Osallistuimme ilmastotyöhön aktiivisella viestinnällä, some-kampanja ilmastox:llä sekä parlamentaarilla vaikuttamisella.

Suojeluasiantuntija Hanna Aho

Vuosi täynnä luonnonsuojelutekoja

Vuoden 2016 aikana edistimme jälleen luonnon ja ympäristön suojelua monella saralla. Kovan ja tinkimättömän työn tuloksena luontomme voi jälleen hieman paremmin ja tarjoaa paremman kodin niin eläimille, kasveille kuin ihmisillekin.

Suomen luonnonsuojeluliiton tavoitteena on olla tulevaisuudessa entistä isompi, houkuttelevampi ja tehokkaampi. Sen eteen työskentelemme joka päivä.

Olemme jo oikealla tiellä. Siitä kertoo viimeisen kymmenen vuoden aikana tapahtunut kehitys: monessa asiassa olemme menneet hurjasti eteenpäin – työmme kantaa selvästi hedelmää.

Kilpailu on kuitenkin kovaa myös resursseista. Olemme kuitenkin hyvin ajan hermolla. Me haluamme vaikuttaa ja olla aktiivinen toimija koko maassa, jotta voimme puolustaa metsiämme, vesiämme, eläimiämme, ilmastoa ja kaikkea yhteistä luontoamme ympäri Suomen.

Tulevaisuutta on vaikea ennustaa, mutta työtä luonnonsuojelussa riittää: ilmastonmuutos etenee, ylikulutusta täytyy hillitellä ja luonnon monimuotoisuus vähenee. Ongelmat voidaan kuitenkin ratkaista. Me voimme tehdä sen. Asioihin pitää kuitenkin tarttua riittävän aikaisin; silloin kun uhkaavat kehityssuunnat eivät ole edenneet liian pitkälle. Muutoksia on paljon helpompi tehdä ajoissa. Siihen tarvitaan meitä kaikkia. Ihmisiä, jotka haluavat taistella kauniin ja korvaamattoman luontomme puolesta.

Harri Hölttä, hallituksen puheenjohtaja

Viime vuoden merkittävin luonnonsuojeluun liittyvä asia oli, kun varmistui ettei koskiensuojelulakia avata ja näin Kollajaan ei rakenneta tekoallasta.

Vuoteen mahtuu paljon muitakin hienoja saavutuksia ja luonnonsuojelutekoja. Aloimme muun muassa valmistella Suomen 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi kampanjaa, jossa yksityisten ihmisten suojellessa maitaan, myös valtio lupaa suojella saman verran maitaan. Myös yhteistyötä naapurimaiden ympäristöjärjestöjen kanssa tiivistettiin ja yhteisiä kampanjoita käynnistettiin. Näiltä hankkeita odotan paljon.

Vuosi 2016 oli toisaalta haastava luonnon- ja ympäristönsuojelun kannalta, koska Suomen hallitus teki moniin lakeihin muutoksia, jotka heikentävät ympäristön ja luonnon suojelua. Erityisesti biotalouden - eli lisääntyvien metsien hakkuiden - edistäminen on uhka luonnon monimuotoisuudelle ja ilmastonmuutoksen hillitsemiselle.

Organisaatioomme tehtiin viime vuonna joitain muutoksia, jotta pystyisimme paremmin vastaamaan näihin ja muihin nykyajan haasteisiin. Meille perustettiin esimerkiksi hankeyksikkö, jonka tarkoituksena on parantaa suojelutoimintamme edellytyksiä. Muuten muutoksilla luotiin paremmat mahdollisuudet perustyöhömme ja varainhankintaan.

Työsarkaa riittää tällä hetkellä luonnon suojelussa, mutta viime vuoden saavutukset kannustavat jatkamaan. Eri tahojen tiiviillä ja tinkimättömällä yhteistyöllä voittoja saadaan aikaiseksi myös jatkossa.

Päivi Lundvall, toiminnanjohtaja

"Työsarkaa riittää tällä hetkellä luonnon suojelussa, mutta viime vuoden saavutukset kannustavat jatkamaan."

VAIKUTTAVA ETUJÄRJESTÖ

Me olemme Suomen aktiivisimpien etujärjestöjen joukossa, osoitti Helsingin yliopiston toteuttama selvitys. Vaikutamme jatkuvasti poliittiseen päätöksentekoon. Meillä on edustus noin sadassa valtiollisessa työryhmässä tai muussa toimikunnassa ja olemme jatkuvasti yhteyksissä lakeja valmisteleviin virkamiehiin. Poliittisessa päätöksenteossa asiantuntemustamme kuunnellaan. Vuosien varrella olemme onnistuneet poliittisella vaikuttamisella parantamaan muun muassa vesiensuojelua ja olimme täydellä höyryllä mukana, kun Suomeen saatiin 1980-luvulla ympäristöministeriö.

Tunnetun luonnon, ja meitä kuunnellaan luonnonsuojelun asiantuntijoina.

Ympäristölakimies Pasi Kallio

Lakivaikuttamisella puolustetaan luontoa

- Torjuimme ja lievensimme hallituksen suunnittelemaa ympäristöhallinnon ja -lainsäädännön heikennyksiä.
- Onnistuimme vaikuttamaan positiivisesti muun muassa maankäyttö- ja rakennuslakiin (MRL), ympäristönsuojelulakiin (YSL) ja yva-lakiin.
- Estimme Natura 2000 -alueita uhanneita heikennyksiä.
- Liiton ympäristöoikeudellista osaamista vahvistettiin palkkaamalla ympäristölakimies.
- Vastustimme maa- ja metsätalousministeriön asettamia ylimitoitettuja susien metsästyksen poikkeuslupakiintiöitä.
- Estimme koskiensuojelulain avaamisen, minkä ansiosta Kollajaan ei rakenneta tekoallasta.
- Pitkään ajamamme kalastusasetus hyväksyttiin. Se parantaa uhanalaisten vaelluskalojen suojelua.
- Seurasimme kalastuslain ja -asetuksen sekä lohi- ja meritaimenstrategian toimeenpanoa.
- Hallitusohjelmaan saatu kalatiestrategiaa toteuttava kärkihanke edisti monen virtaveden suojelua.
- Helsinki otti käyttöön Uudenmaan piirin esittämän hinta-aseen jätevedet mereen laskevia risteilijöitä vastaan.
- Törkeä luonnonsuojelurikos tuli rikoslaisa voimaan 1.1.2016.
- Liiton pitkään ajama vieraslajilaki tuli voimaan 1.1.2016.

Metsiä turvattiin lajien kodiksi ja ihmisten virkistykseksi

KANSANLIIKKEELLÄ METSÄHALLITUSLAKIA VASTAAN

Vastustimme metsähallituslakia ja saimme luotua kansanliikkeen, joka taisteli luontomme puolesta. Monet ihmiset ymmärsivät metsähallituslain tärkeyden ja yhteisen taistelun tuloksena Metsähallitus säilyi kokonaan valtion omistuksessa. Nyt sitä ei voida myydä. Lakiin jäi paljon korjattavaa, mutta siihen saatiin myös parannuksia. Lisäksi onnistuimme parantamaan muun muassa valmisteluprosessin avoimuutta.

HOSSASTA TULI KANSALLISPUISTO

Hossa valittiin vuoden alussa Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden kansallispuistoksi. Luonnonsuojeluliitto on ollut yhdessä muiden järjestöjen ja paikallisten kanssa viemässä Hossan kansallispuistohakemusta eteenpäin. Kampanjoimme alueella hakuiden pysäyttämiseksi jo vuonna 2011. Hossa on hyvä esimerkki siitä, miten hankalalta näyttäviä tilanteita voidaan kääntää voitoiksi.

ÄRJÄNSAAREN HAKKUUT PYSÄYTETTIIN

Onnistuimme pysäyttämään Ärjänsaaren täydellisen parturoinnin alkuvuodesta yhdessä muiden järjestöjen, vapaaehtoisten ja paikallisten kanssa. Osa metsästä kaadettiin, mutta on hienoa, että Metsäyhtiö saatiin perääntymään ja osa saaren luonnosta pelastettua. Ärjä kuuluu Natura 2000 -ohjelmaan, ja saarelle on tyypillistä korkeat hiekkatörmät.

PORKKALAN LUONNONSUOJELU ETENI

Porkkalan alueelle myönnettiin puoli miljoonaa euroa kehittämistukea sekä luonnonsuojelualue. Olemme työskennelleet jo pitkään sen eteen, että Porkkalasta tehtäisiin kansallispuisto. Tuen avulla alueella voidaan tehdä luontokartoitusta ja -selvityksiä sekä suunnitella, kuinka Porkkalassa yhdistetään luonnonsuojelu ja virkistyskäyttö.

36 000 ha
soita
soidensuojelu-
ohjelmaan

Työtä puhtaiden vesien puolesta

VESIPERINNÖN SÄILYTTÄMISTÄ

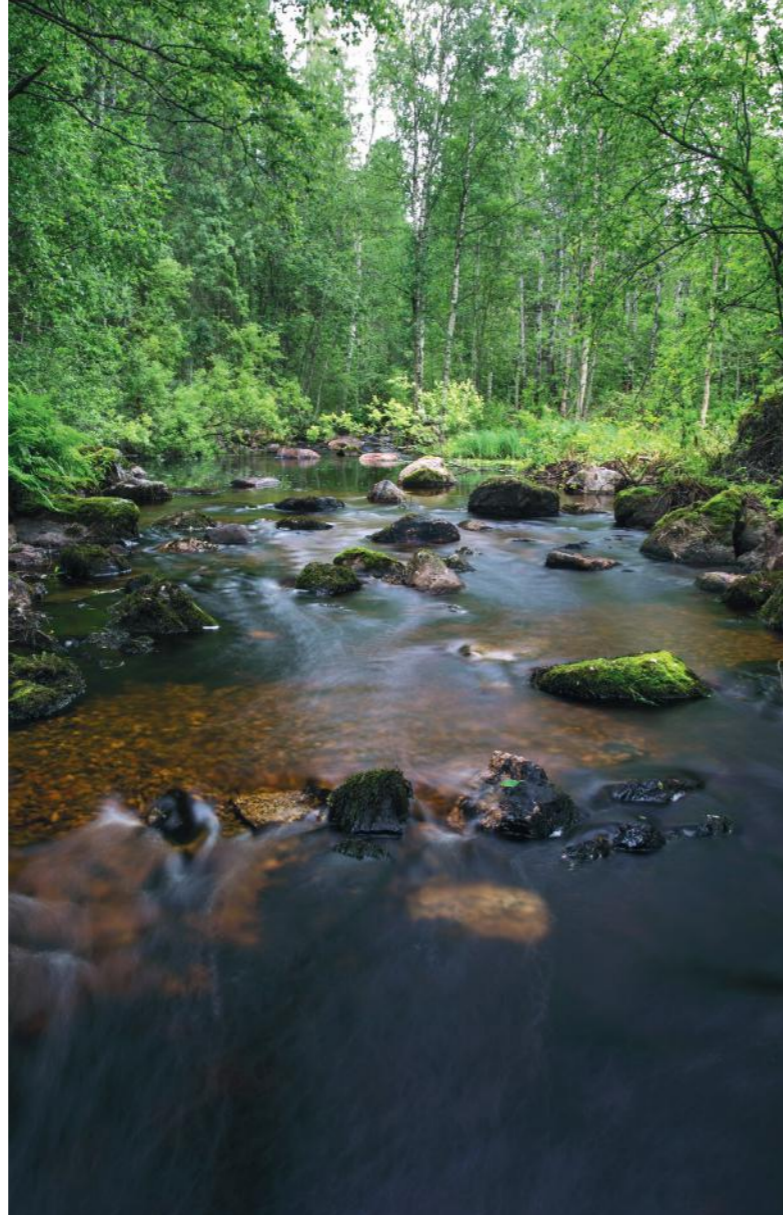
FRESHABIT LIFE -hanke toimi aktiivisesti puhtaamien vesien puolesta. Palkatut vesistölähettiläät lisäävät tietoa vesiluonnosta ja aktivoivat paikallisia toimimaan järvensä puolesta. Myös vesiopas kirjan kirjoittaminen aloitettiin.

EKOENERGIA VESIÄ SUOJELEMASSA

EKOenergia edisti luonnonmukaisten kalateiden rakentamista erityisesti Mustionjoella. EKOenergian tuella ennallistimme Virtaankoskea. Vihtijokea kunnosti Virtavesien hoitoyhdistys EKOenergialta saamallaan rahoituksella.

VAPAAT KOSKET TURVAAN

Estimme koskiensuojelulain avaamisen yhteistyössä muiden luonnonystävien kanssa. Kollaja ja Suomen vapaana virtaavat kosket ovat nyt turvassa. Taistelimme luonnontilaisten koskien puolesta viemällä tietoa päättäjille koskiensuojelulain avaamisen ja patohankkeiden tuhoisista ympäristövaikutuksista.

Luontohelmet valittiin

Valitsimme 100 kansallisesti merkittävää luontohelmeä, jotka haluamme säilyttää perinnöksi tuleville sukupolville. 100 luontohelmeä -hanke kunnioittaa Suomen satavuotisjuhlaa ja sen tarkoituksena on nostaa luonnon ja luonnonsuojelun merkitystä Suomessa sekä turvata valittujen kohteiden säilyminen.

170 ha metsää säästy Keuruulla

Vanhasta varuskunnan metsästä saatiin säästettyä 170 hehtaaria luonnoltaan arvokkaita metsiä rehevistä lehdosta karuihin männiköihin. Keuruun metsien säilyminen on tulos pitkästä taistelusta: ensin pysäytettiin hakkuut paikan päällä ja sitten käytiin pitkä neuvotteluprosessi.

Kansainvälistä vaikuttamista

Vaikutimme kansainvälisiin ympäristökysymyksiin sekä ympäristöoikeuksien toteutumiseen ympäri maailmaa. Teimme aktiivista yhteistyötä eurooppalaisten ja kansainvälisten ympäristöjärjestöjen kanssa ja seurasimme globaalin ympäristöpolitiikan muotoutumista YK:n ympäristöhallinnossa osallistumalla Suomen delegaatiossa YK:n toiseen yleiseen ympäristökokoukseen, United Nations Environment Assemblyyn, Nairobissa.

Siemenpuu-säätiön toiminnan kautta tuimme kehittyvien maiden ympäristöjärjestöjä Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Tarkoituksena on parantaa paikallisyhteisöjen oikeuksia, ekologista demokratiaa ja ruokavereniteettia.

Luoteis-Venäjällä teimme maastoinventointeja suojelemattomiin vanhoihin ja suojelemisen arvoisiin metsiin. Hankeen tuloksena venäläinen yhteistyökumppanijärjestö, Neo Eco Project, on laatinut suojelealue-esityksen Podporozhien alueen vanhoille metsille.

Pariisin lippu salkoon

Pariisin ilmastopöytäsofitti syntyi. Olemme jo pitkään vaikuttaneet ilmastoneuvotteluihin yhdessä kansainvälisten verkostojen kanssa. Vuonna 2016 työskentelimme ilmastopöytäsofittien puolesta aktiivisella viestinnällä, some-kampanjalla ilmastopöytäsofittien ja voimakkaalla parlamentaarilla vaikuttamisella.

Sopimuksen parhaita puolia ovat kunnianhimoiset lämpötilatavoitteet. Sopimus on selvä viesti sen suhteen, että fossiilisten polttoaineiden aika on nyt ohi.

Perinnemaisemat kuntoon

Luonnonsuojeluliiton yhdistykset ja piirit hoitavat, ja ennallistavat ja suojelevat yli sataa perinnemaisemakohdetta.

Ongelmakaivosten seuranta

Toimme esille kaivostoiminnan haitallisia ympäristövaikutuksia. Pyrimme ehkäisemään kaivostoiminnan aiheuttamia ympäristötuhoja vaikuttamalla sekä paikallisesti yksittäisiin hankkeisiin että valtakunnan tasolla lainsäädäntöön ja kansalaiseskusteluun.

Seurasimme muun muassa Talvivaaran sekä Oriveden ja Kittilän kaivosten toimintaa ja päästöjä. Tarkkailimme myös malminetsintää luonnonsuojelualueilla, kuten Viiankaavalla, Romppailla ja Lätäsenolla. Kaikissa näissä kaivos-hankkeissa uhka ihmisten elinympäristölle ja luonnonarvoille on suuri.

Nostimme bio-energian pöydälle

Jatkoimme vuonna 2016 tiedottamista biotalouden ongelmista ja haitallisista tuista. Biotalous vaarantaa ilmaston ja suomalaisen metsäluonnon monimuotoisuuden, koska se pohjautuu tällä hetkellä pääasiassa metsien kasvaviin hakkuumääriin, lyhytikäisiin tuotteisiin ja puun energiakäyttöön.

Kannustimme puun käyttöön pitkäikäisissä, korkean jalostusasteen tuotteissa, kuten rakennuksissa – eikä polttoon. Kampanjoimme myös sen puolesta, että luonnon monimuotoisuuden ja virkistysarvojen kannalta tärkeitä alueita jätettäisiin pois talouskäytöstä ja tulosvelvoitteen alta.

Turvetaisto jatkui

Jatkoimme ainutlaatuisen suoluontomme suojelelu. Paikalliset vapaaehtoiset ja työntekijämme onnistuivat kaatamaan useita turpeenottolupia eri puolilla Suomea. Seurasimme myös ympäristönsuojelulainsäädännön muutosten vaikutuksia turpeenkaivuun luvitukseen ja jatkoimme työtä turpeen verotuksen korjaamiseksi.

SuoMaa-hanke eteni

Vuonna 2014 käynnistynyt SuoMaa-hanke jatkui, paransimme Suomenselän ja Maanselän vedenjakajaseudun suojeleluasetusta, elinympäristöjen kytkeytyneisyyttä ja lajiston tilaa.

274 ehdotettua suo-, metsä-, ja pienvesi-kohdetta suojeleluasetukseksi, säästettäväksi tai ennallistettäväksi kohteiden pinta-ala on **78 000** hehtaaria.

EKOenergia on jo menestystarina

EKOenergian myynti kasvoi noin 30 prosenttia ja ylitti 1 Twh:n rajan.

EKOENERGIAN ILMASTORAHASTO LAHJOITTI

- 90 000 euroa uusiutuvan energian projekteihin viidessä maassa: Kamerunissa, Tansaniassa, Togossa, Perussa ja Nicaraguassa
- 50 000 euroa Vihtiön kunnostamiseen kutualueiden ja suojapaikkojen parantamiseksi
- 30 000 euroa Suomen luonnonsuojeluliiton selvitykseen, jolla edistetään Virtaankoskella olevan vesivoimalaitoksen purkamista

TUOTTEET

Moni nimekäs ja suuri sähkökuluttaja otti käyttöönsä EKOenergian kriteerit, kuten Lappeenrannan kaupunki, jääkiekkoseura Mikkelin Jukurit sekä kolme panimoa: Saimaan Juomatehdas, italialainen Lesster sekä espanjalainen UrbanBeer.

EKOenergialla työskenteli 18 vapaaehtoista eri puolilta Eurooppaa.

KANSAINVÄLISTYMINEN JATKUI

Myyjämäärät Euroopassa tuplaantuivat. Uusia maita ovat mm. Luxemburg, Viro ja Espanja. Saksassa seitsemän myyjää alkoi myydä EKOenergialla merkittyä sähköä. Edistystä tapahtui Venäjällä ja EKOenergiaa yritettiin viedä Puolaan ja Turkkiin.

Aktiivista lajien suojelua

Monet suurpedoistamme ja muista lajeistamme ovat uhanalaisia tai vaarantuneita. Meidän tavoitteenamme on turvata lisääntyvä ja elinvoimainen alkuperäislajisto koko Suomessa ja tarkkailla erityisesti suurpetojen metsästystä.

Hyviä norppautisia

SAIMAANNORPPIEN MÄÄRÄ KASVOI AHKERAN TYÖN TULOKSENA

Syksyllä 2016 tehdyt uusimmat kanta-arviot osoittivat, että Saimaan vesissä ui tällä hetkellä 360 saimaannorppaa.

Vaikka norppien määrä on viime vuosina kasvanut, on se edelleen aivan liian pieni. Kannan tulisi olla moninkertainen nykyiseen verrattuna, jotta saimaannorppa ei olisi enää uhanalainen.

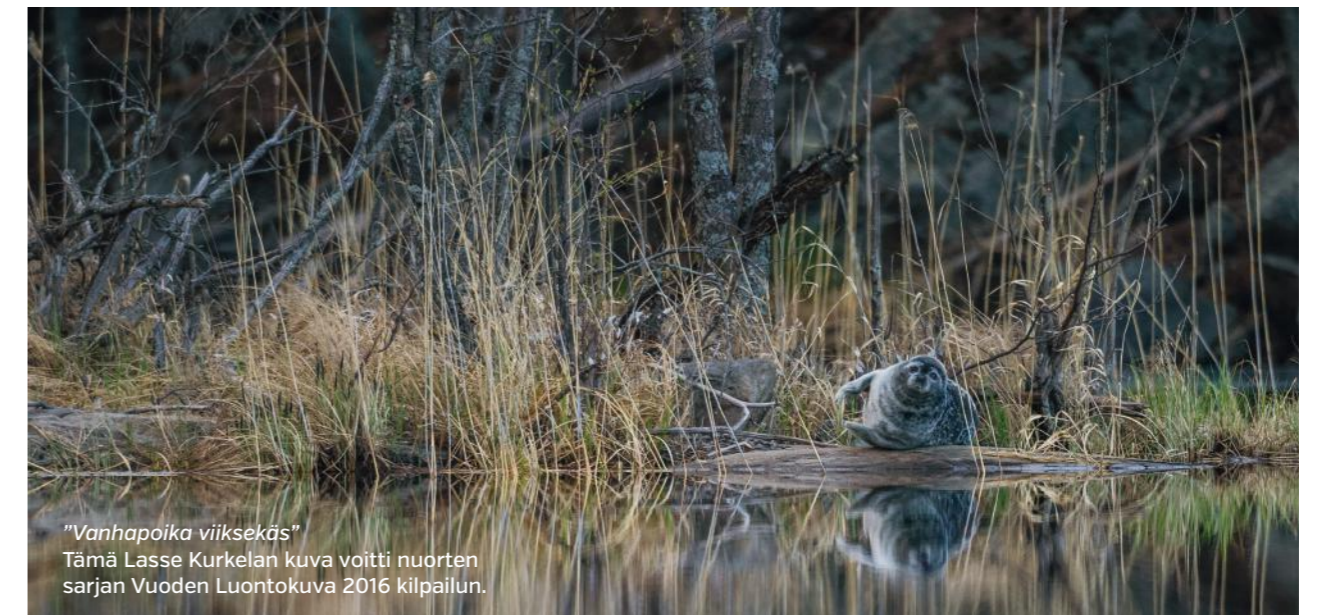
UUSI SUKUPOLVI NORPAN SUOJELIJOITA

Olemme tehneet yli kymmen vuotta aktiivista ympäristökasvatusta päiväkodeissa ja kouluissa. Se on tuottaa tulosta. Uudet sukupolvet ovat hyvin tietoisia

saimaannorpan suojelusta. He jättävät verkot naulaan ja käyttävät katiskaa tai harrastavat viehekalastusta. Sukupolvenvaihdos tuo uskoa norpan suojeluun: on kasvamassa uusi suojelumyönteisempi sukupolvi.

NORPALLE VAARALLISET KATISKAT POIS VESILTÄ

Kampanjointimme ansiosta laittomien katiskoiden määrä on vähentynyt Saimaalla vuosien varrella radikaalisti. Luonnonsuojeluliitto on jakanut tietoa saimaannorppalle turvallisista kalastustavoista ja noin 15 000 nielurajoitinta Etelä-Karjalan osuuskauppa Eekoon tuella. Nielurajoittimilla katiskoista tehdään norpalle turvallisia.

"Vanhapaika viiksekäs"
Tämä Lasse Kurkelan kuva voitti nuorten sarjan Vuoden Luontokuva 2016 kilpailun.

Kuva: Hannu Toivonen

Paikallistoiminnan voima

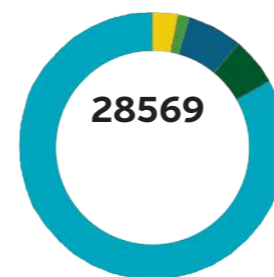
Luonnonsuojeluliiton vahvuus verrattuna muihin Suomessa toimiviin luonnon- ja ympäristönsuojelujärjestöihin nähden on ilman muuta valtakunnallinen kattavuus. Piirien ja yhdistysten muodostama paikallistoimijaverkosto kattaa koko maan. Sen kautta pystymme aidosti vaikuttamaan lähiluonnon tilaan eri puolilla Suomea, ja olemme perillä siitä mitä tapahtuu vaikkapa sinun mökkipaikkakunnallasi. Paikallisyhdistyksissämme toimii suuri joukko vapaaehtoisia aktiiveja, jotka taistelevat luonnon oikeuksien puolesta ja levittävät luonnossa liikkumisen riemua erilaisilla retkillä ja tapahtumissa, joista tarkemmin seuraavalla sivulla.

Kaikki yhtä norppajengiä!

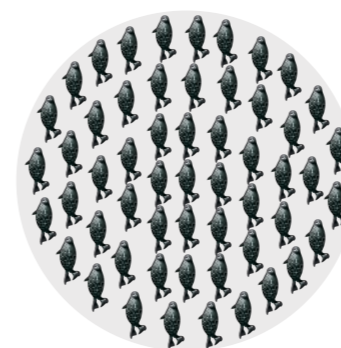

Organisaatio

- Toimimme koko maan laajuisesti. Meillä on 15 luonnonsuojelupiiriä ja 174 paikallisyhdistystä, nuorisjärjestö Luonto-Liitto ja keskustoimisto.
- Paikallisyhdistykset toimivat pääosin vapaaehtoisvoimin. Nuorisjärjestö Luonto-Liiton tavoitteena on tukea lasten ja nuorten luonnonharrastus- ja ympäristönsuojelutoimintaa.
- Liiton organisaatiota uudistettiin syksyllä 2016. Keskustoimiston yksiköt jaettiin tiimimuotoisiksi, ketterästi yksikkörajat ylittävään muotoon.

Varsinaisia jäseniä	23726
Perhejäseniä	1641
Lahjoittajajäseniä [Face to face -kampanjan kautta]	1938
Lahjoittajajäseniä	382
Opiskelijajäseniä	882

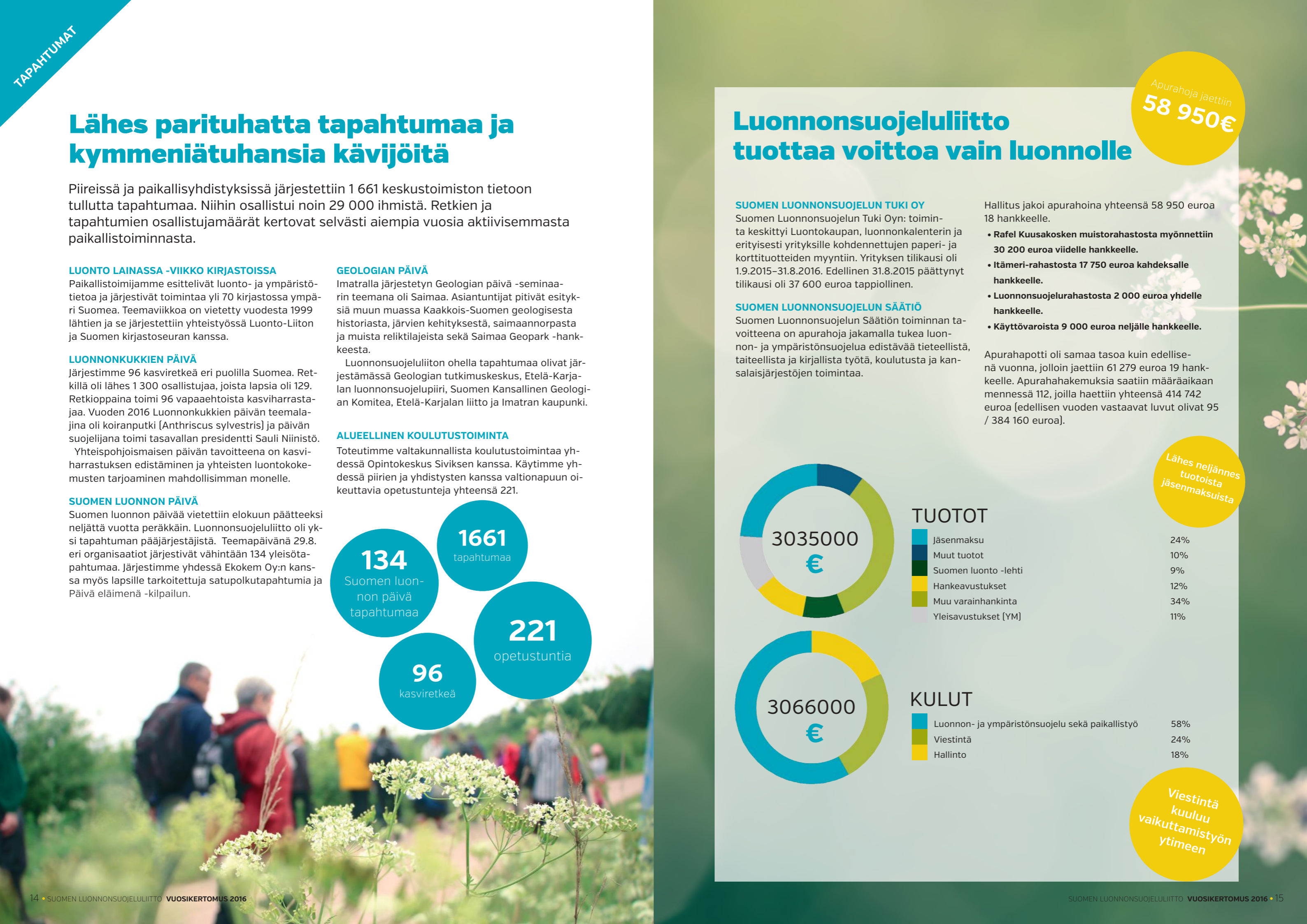
JÄSENET
YLI 30 000

YHDISTYKSET
YLI 160

PIIRIT
15 KPL

Lähes parituhatta tapahtumaa ja kymmeniätuhansia kävijöitä

Piireissä ja paikallisyhdistyksissä järjestettiin 1 661 keskustoimiston tietoon tullutta tapahtumaa. Niihin osallistui noin 29 000 ihmistä. Retkien ja tapahtumien osallistujamäärät kertovat selvästi aiempia vuosia aktiivisemmasta paikallistoiminnasta.

LUONTO LAINASSA -VIIKKO KIRJASTOISSA

Paikallistoimijamme esittelivät luonto- ja ympäristötietoa ja järjestivät toimintaa yli 70 kirjastossa ympäri Suomea. Teemaviikkoa on vietetty vuodesta 1999 lähtien ja se järjestettiin yhteistyössä Luonto-Liiton ja Suomen kirjastoseuran kanssa.

LUONNONKUKKIEN PÄIVÄ

Järjestimme 96 kasviretkettä eri puolilla Suomea. Retkillä oli lähes 1 300 osallistujaa, joista lapsia oli 129. Retkioppaina toimi 96 vapaaehtoista kasviharrastajaa. Vuoden 2016 Luonnonkukkien päivän teemalajina oli koiranputki (*Anthriscus sylvestris*) ja päivän suojelijana toimi tasavallan presidentti Sauli Niinistö.

Yhteispohjoismaisen päivän tavoitteena on kasviharrastuksen edistäminen ja yhteisten luontokokemusten tarjoaminen mahdollisimman monelle.

SUOMEN LUONNON PÄIVÄ

Suomen luonnon päivää vietettiin elokuun päätteeksi neljättä vuotta peräkkäin. Luonnonsuojeluliitto oli yksi tapahtuman pääjärjestäjistä. Teemapäivänä 29.8. eri organisaatiot järjestivät vähintään 134 yleisötaapahtumaa. Järjestimme yhdessä Ekokem Oy:n kanssa myös lapsille tarkoitettuja satupolkutapahtumia ja Päivä eläimenä -kilpailun.

GEOLOGIAN PÄIVÄ

Imatralla järjestetyn Geologian päivä -seminaarin teemana oli Saimaa. Asiantuntijat pitivät esityksiä muun muassa Kaakkois-Suomen geologisesta historiasta, järvien kehityksestä, saimaannorpasta ja muista reliktilajeista sekä Saimaa Geopark -hankkeesta.

Luonnonsuojeluliiton ohella tapahtumaa olivat järjestämässä Geologian tutkimuskeskus, Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri, Suomen Kansallinen Geologian Komitea, Etelä-Karjalan liitto ja Imatran kaupunki.

ALUEELLINEN KOULUTUSTOIMINTA

Toteutimme valtakunnallista koulutustoimintaa yhdessä Opintokeskus Siviksen kanssa. Käytimme yhdessä piirien ja yhdistysten kanssa valtionapuun oikeuttavia opetustunteja yhteensä 221.

Luonnonsuojeluliitto tuottaa voittoa vain luonnolle

Apurahoja jaettiin **58 950€**

SUOMEN LUONNONSUOJELUN TUKI OY

Suomen Luonnonsuojelun Tuki Oyn: toiminta keskittyi Luontokaupan, luonnonkalenterin ja erityisesti yrityksille kohdennettujen paperi- ja korttituotteiden myyntiin. Yrityksen tilikausi oli 1.9.2015–31.8.2016. Edellinen 31.8.2015 päättynyt tilikausi oli 37 600 euroa tappiollinen.

SUOMEN LUONNONSUOJELUN SÄÄTIÖ

Suomen Luonnonsuojelun Säätiön toiminnan tavoitteena on apurahoja jakamalla tukea luonnon- ja ympäristönsuojelua edistävää tieteellistä, taiteellista ja kirjallista työtä, koulutusta ja kansalaisjärjestöjen toimintaa.

Hallitus jakoi apurahoina yhteensä 58 950 euroa 18 hankkeelle.

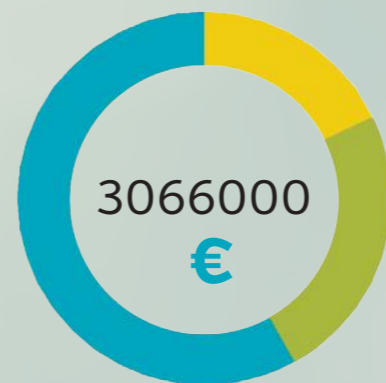
- Rafel Kuusakosken muistorahastosta myönnettiin 30 200 euroa viidelle hankkeelle.
- Itämeri-rahastosta 17 750 euroa kahdeksalle hankkeelle.
- Luonnonsuojelurahastosta 2 000 euroa yhdelle hankkeelle.
- Käyttövaroista 9 000 euroa neljälle hankkeelle.

Apurahapotti oli samaa tasoa kuin edellisellä vuonna, jolloin jaettiin 61 279 euroa 19 hankkeelle. Apurahahakemuksia saatiin määräaikaan mennessä 112, joilla haettiin yhteensä 414 742 euroa [edellisen vuoden vastaavat luvut olivat 95 / 384 160 euroa].

TUOTOT

Jäsenmaksu	24%
Muut tuotot	10%
Suomen luonto -lehti	9%
Hankeavustukset	12%
Muu varainhankinta	34%
Yleisavustukset (YM)	11%

KULUT

Luonnon- ja ympäristönsuojelu sekä paikallistyö	58%
Viestintä	24%
Hallinto	18%

Lähes neljäsnes tuotoista jäsenmaksuista

Viestintä kuuluu vaikuttamistyön ytimeen

Vaikuttavaa viestintää

Monikanavainen viestintämme operoi ketterästi ja vaikuttavasti niin somessa, verkossa, printissä kuin myös suoraan eri medioihin yhteyksiä pitämällä. Tavoitimme parhaimmillaan sosiaalisissa medioissa yli miljoona suomalaista. Helsingin yliopiston tutkimuksessa meidät arvioitiin yhdeksi Suomen vaikuttavimmista etujärjestöistä.

JÄSENLEHTI LUONNONSUOJELIJA

Luonnonsuojelija on Luonnonsuojeluliiton jäsenlehti, joka kertoo monipuolisesti ja kiinnostavasti ajankohtaisista luonnonsuojelukysymyksistä. Lehti ottaa kantaa ja nostaa esille ympäristön suojeluun liittyviä asioita.

Vuoden 2016 aikana Luonnonsuojelija herätti jälleen keskustelua monista tärkeistä ympäristönsuojeluaiheista, kuten biotalouden vaikutuksesta metsäluontoon ja hiilinieluihin normienpurkutalkoiden merkityksestä ympäristön kannalta sekä vesiensuojelusta.

Luonnonsuojelija ilmestyy neljä kertaa vuodessa sekä paperisena lehtenä että verkossa. Lehteä on julkaistu vuodesta 1975 ja sen painosmäärä oli vuonna 2016 keskimäärin 33 000.

SUOMEN LUONTO

Suomen Luonto on ajankohtaisiin luontoaiheisiin ja luonnonsuojeluun keskittyvä aikakauslehti, jota kustantaa Luonnonsuojeluliitto. Lehti ilmestyy kymmenen kertaa vuodessa ja vuosi 2016 oli lehden 75-vuotisjuhlavuosi. Suomen Luonnon levikki oli vuonna 27 262 kappaletta ja lehden verkkosivuilla oli viikoittain keskimäärin 17 800 kävijää.

Suomen Luonto perusti Koneen säätiön myöntämällä apurahalla #muutos-verkkolehden, jossa on tutkijoiden kirjoittamia suurelle yleisölle suunnattuja juttuja ympäristössä tapahtuvista muutoksista ja biotieteistä. #muutos voitti Aikakausmedian jakaman palkinnon vuoden 2016 parhaasta digitaalisesta ratkaisusta aikakauslehdessä.

TIEDOTUS

Teimme entistä kohdistetumpaa, suunnitelmallisempaa ja kiinnostavampaa tiedotusta medialle. Mediatiedotteita lähetettiin 98 kappaletta.

SOSIAALINEN MEDIA

SUOSITUIMMAT POSTAUKSET:

Kattavimmat julkaisut olivat aiheesta

#metsähallituslaki

Saariselkään vaarassa päätyä tonteiksi ja hakkuiksi (1 milj. tavoitettua)

Minä en halua tulostavoitetta luonnolle (672 000 tavoitettua)

Myyntissä: suomalainen luonto (560 000 tavoitettua)

87 335
seuraajaa

SUOSITUIMMAT TWIITIT

#metsähallituslaki

#ärjänhakkuut

#miljoonapönttöä

13 900
seuraajaa

Suosituimmat: (n. 7000-11 000 näyttökertaa)

Poikasia liikenteessä/ koulut alkaa

Pokemon/ Vieraslajit

Kesähakkuut/ viirupöllö

Talvivaara/ vihdoin oikea päätös

SUOSITUIMMAT KUVAT

Joulukalenterin luukut (1200-1900 katselua)

Suomen Luonnon hirvikuva (1000 tykkäystä)

Karhu järvimaisemassa (860 tykkäystä)

Norppien määrä lisääntyi (800 tykkäystä)

Mustikat (700 tykkäystä)

13 200
seuraajaa

Lahjoittaminen, varainhankinnan virran kulku

Varainhankinnan tavoitteena on luoda edellytykset järjestön toiminnalle. Luonnonsuojeluliiton varainhankinta muodostuu jäsen- ja kuukausitukijahankinnasta, verkkovarainhankinnasta, arpajaisista, yritys yhteistyöstä, lahjoituksista, hankeavustuksista, Suomen Luonnonsuojelun Tuki Oy:n ja Suomen Luonto -lehden tuotoista sekä valtion avusta.

ARPAJAISET

Luontoarpajaiset ovat jo jokavuotinen perinteemme! Vuonna 2016 juhlistettiin Suomen Luonto -lehden 75-vuotisjuhlia, joiden kunniaksi arpajaiset toteutettiin Juhla-arpajaisina.

METSILLÄ ON HÄTÄ

Metsillä on hätä -lahjoituskirjeellä kerättiin loppukestävä varoja metsien suojeluun. Kirje lähetettiin osalle jäsenistämme ja ihmiset osoittivat jälleen, että yhteisistä metsistämme halutaan pitää huolta..

JOULUN TAIKA SYNTYY YHDESSÄ

Joulukampanjamme kosketti jälleen ihmisiä. Vuonna 2016 *Joulun taika syntyy yhdessä* -kampanja toteutettiin liikkuvia elementtejä sisältävillä GIF-luontokuvilla. Kahdeksasta aineettomasta lahjasta suosituimmiksi nousivat saimaannorpan ja metsien suojelu sekä Luonnonsuojeluliiton yleinen tukeminen.

JÄSENHANKINTAKAMPANJA

Neljättä vuotta pyörinyt Norppakampanja tuotti jälleen tulosta: Luonnonsuojeluliitto sai 372 uutta jäsentä eli jokaiselle Saimaan vesissä polskivalle norppalle löytyi uusi ystävä.

Palkitseminen

Palkitsimme jälleen eri tahoja ja toimijoita ansiokkaasta luonnonsuojelutyöstä.

Suomen luonnonsuojeluliiton *vuotuisen Ympäristöpalkinnon* sai Jussi Alangon käsikirjoittama ja Jukka Mäkisen ohjaama kuusiosainen turvetuotannon vaikutuksia käsittelevä YLEN draamasarja Pintaa syvemmältä.

Ympäristöavauspalkinnon merkittävästä ympäristöteosta sai Lappeenrannan kaupunki päätöksestään siirtyä käyttämään EKOenergia-merkittyä sähköä.

Lehdistöpalkinto *Kultaisen sulan* sai toimittaja Päivi Mäki-Petäjä [MTV3].

Vuoden paikallisyhdistyksensä palkittiin Oriveden seudun luonnonsuojeluyhdistys ry. muun muassa toiminnastaan Eräpyhän alueen puolesta.

Vuoden vapaaehtoisena palkittiin Liisa Hyttinen, joka kokosi uusista vapaaehtoisista yhdistykselle toimintaryhmän toteuttamaan koululaisten luontotunteja.

Yhdessä

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON KANNATUSYRITYKSET

Aalto Oy	Kesko Oyj	Repovalkea Oy Tervarumpu
Alpha Polaris Oy	Kiara Oy	Riihimäen Messut Oy
AnnaValo Oy	Kivenlahden Pyörähuolto	Saimaan Kiinteistöt Oy
Aratto Oy	KOA-Asunnot Oy	Sandberg-timanttikorut
Arkkitehtiryhmä A6 Oy	Konsulttipalvelu Viher-Arkki	Sisustussuunnittelutoimisto
Aurelia Turbines Oy	Kotka Maretarium Oy	Päivi Himanen
Ekointernet Oy	Kukkapalvelu Ruusuliike Oy	Skarppi Kirjoituspalvelut
Ekokampaamo-parturi Hiusmeri	Kuntovirkku	Suomalainen Kirjakauppa
Erärenki	Kuralan Kartanotila Oy	Suomen Bioteekki Oy
Feel The Nature -retket	Kuusakoski Oy	Suomen Kirjailijaliitto
Finera Oy	LähiTapiola	Suunnittelu Oy MUUNTAJA
Foto Fennica Oy	Länsi-Helsingin Kirjanpito Oy	Tampereen Kalastusväline Oy
Frantsilan Luomuyrittäjä	Matkatoimisto Veranatura	Team Rebelle
Genencor International Oy	Mustikkamaa Design	Teo-Pal Oy Ab
Hangon tehdas	Nina Stepanoff Oy	Termex-Eriste Oy
Google Finland	Nordic Vitality Oy	Tmi Krista Meriläinen
GreenBuild Oy	NorppaArt	Urhes liikuntasuunnittelu Oy
Hagson - Provitek Oy	OCTO3 Oy	Uudenmaan Seuramatkat Oy
Hansaprint Oy	Optimal Performance Center Finland Oy	Uulatuote Oy
Hevossilta Oy	OripCon Oy	Vaajakosken apteekki
Hiskinmäen Eläinsairaala Oy	Perniön Taimisto	Valtavallo Oy
Hiusmuotoilija Anne Kallberg	Piipanoja Oy	
JN-Solar	Raisionkaaren Teollisuuspuisto Oy	

